

20. 7. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak naložit s odpady z obalů

Povinnosti osob, které uvádějí na trh balené výrobky s ohledem na současný stupňující se trend ochrany životního prostředí snižováním hmotnosti, objemu a škodlivosti odpadů stanovuje v souladu s právem ES zákon č. [477/2001](#) Sb., o obalech. Zákon se vztahuje na nakládání se všemi obaly, které jsou uváděny na náš trh nebo do oběhu, s výjimkou přepravních kontejnerů.

Povinnosti podnikajících právnických nebo fyzických osob

Povinnosti obsažené v zákoně o obalech se vztahují pouze na podnikající právnické či fyzické osoby, tedy nikoliv na nepodnikatele, který si např. občasné doveze nějaký nový výrobek ze zahraničí apod. Mezi základní povinnosti osob uvádějících na trh nebo do oběhu obaly či balené výrobky patří kromě dodržování stanovených limitních hodnot nebezpečných látek, značení obalů, možností recyklace také povinnost zpětného odběru a využití odpadů z obalů. Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, je rovněž povinna zaregistrovat se v seznamu osob, které jsou nositeli povinností stanovených zákonem, a to do 60 dnů od vzniku povinností (např. uvedením výrobku na náš trh). Tento seznam povinných osob je veřejný, každý má právo do něj nahlédnout nebo si pořídit kopii či výpis. Návrh na zápis do seznamu se podává u Ministerstva životního prostředí, které tento seznam vede a zápis podléhá každoročnímu správnímu poplatku. Zapsaná osoba pak má vůči Ministerstvu ještě další povinnosti, kdy především musí vést evidenci o obalech a odpadech z obalů a o způsobech nakládání s nimi s každoročním ohlašovaním tohoto Ministerstvu. Povinnost zaregistrovat se v seznamu a vést evidenci však nemá osoba, za kterou plní její zákonné povinnosti smluvně jiná osoba (distributor) nebo autorizovaná obalová společnost. Povinnost zpětného odběru spočívá v tom, že tato osoba je povinna zajistit bezplatný zpětný odběr použitých obalů pocházejících ze všech jejích výrobků od spotřebitelů na našem území, a to pomocí tzv. sběrných míst. S ohledem na množství a charakter balených výrobků pak musí tato osoba zajistit dostatečnou četnost těchto sběrných míst a jejich dostupnost. Pokud jsou balené výrobky určeny k prodeji spotřebiteli, musí být tento řádně informován o způsobu zajištění zpětného odběru odpadů z obalů balených výrobků, např. formou přibalených letáků apod. Mimo povinnost zpětného odběru musí osoby uvádějící balené výrobky na náš trh zajistit jejich následné využití v souladu se zákonem. Výše uvedené povinnosti tato osoba nemá pouze v případě, kdy prokáže, že z obalů jí uváděných výrobků na náš trh se nestaly na našem území odpady.

Úleva pro drobné podnikatele

Poslední novela zákona o obalech přinesla v souvislosti s výše uvedenými povinnostmi úlevu pro drobné podnikatele v podobě kvantitativní výjimky, kdy osoby, které uvádějí na náš trh nebo do oběhu obaly v celkovém množství nepřekračujícím 300 kg za kalendářní rok a kumulativně nedosahují ročního obratu vyššího než 4,5 miliónu Kč, jsou povinnosti registrace, zpětného odběru a využití odpadů z obalů zproštěny. Tato výjimka platí ale pouze po dobu, než se stane zřejmým, že tato osoba zákonem stanovené limity za kalendářní rok přesáhne, např. nárůstem dovozu či produkce apod. Splnění uvedených limitů je podnikatel uvádějící balené výrobky na náš trh povinen na požádání kontrolních orgánů (např. Česká obchodní inspekce, celní orgány aj.) pro určité období prokázat, jinak se na něj ze zákona nahlíží, jako by povinnosti zpětného odběru a využití odpadů z obalů měl i v tomto období. Plnění povinností ve vztahu k odpadům z obalů (např. označování, zajištění zpětného odběru aj.) kontroluje přímo v terénu zejména Česká obchodní inspekce a Česká inspekce životního prostředí s oprávněním uložit za správní delikt pokutu až do výše 10 miliónů korun.

Může podnikatel, který uvádí na tuzemský trh balené výrobky, přenést své povinnosti ve vztahu k odpadům z obalů na jinou osobu?

Povinnosti stanovené zákonem o obalech podnikatelům (dovozcům, výrobcům) uvádějícím na náš trh ve větším

množství balené výroby či obaly jim mohou v praxi přinést značné provozní obtíže. Tito podnikatelé, pokud nespĺňují kritéria pro kvantitativní výjimku danou zákonem, musí samostatně organizačně a technicky na vlastní náklady plnit zákonem stanovené povinnosti (zpětný odběr, využití odpadů aj.), s čímž budou v praxi spojeny značné administrativní a technické problémy přinášející zvýšené finanční náklady s uváděním balených výrobků na náš trh. Toto lze bezpochyby aplikovat zejména na balené výrobky distribuované obecně po celé České republice, kterých bude v praxi většina. Zákon zřejmě z těchto důvodů umožňuje povinným osobám se z povinnosti registrace, zpětného odběru a využití odpadů z obalů vyvázat, a to dvojnásobem.

Smlouva s převodem vlastnického práva

Prvním a v praxi zřejmě méně častým způsobem může být přenesení těchto povinností smluvně na jinou osobu zároveň s vlastnickým právem k obalům či obalu, k němuž se povinnosti vztahují. Taková smlouva však může být uzavřena pouze za účelem dalšího uvedení baleného výrobku do oběhu (např. mezi dvěma distributory). Výše uvedené ujednání musí však smlouva stanovit výslovně, nelze tedy na takovou dohodu pouze implicitně odkazovat (např. že je to s ohledem na praxi smluvních stran obvyklý obsah plnění apod.). Pokud tedy smlouva uzavřená v minulosti takovéto ujednání neobsahuje, bude žádoucí ji tímto způsobem upravit dohodou smluvních stran. V opačném případě by tato nemohla být pokladem pro přenesení povinností a dotčená smluvní strana (např. tuzemský výrobce) by mohl být vystaven sankcím za správní delikt.

Smlouva o sdruženém plnění

Druhou možností, která je v praxi nejvíce rozšířena, je možnost uzavření smlouvy o tzv. sdruženém plnění s autorizovanou obalovou společností s platným rozhodnutím o autorizaci, která za podnikatele bude za úplatu plnit povinnost zpětného odběru a využití odpadů z obalů v zákonem stanoveném rozsahu. Po uzavření smlouvy o sdruženém plnění vydá autorizovaná obalová společnost podnikateli potvrzení, které slouží v případě kontroly státních orgánů. Výše úplaty za služby autorizované obalové společnosti pak většinou závisí na množství obalů uvedených na trh v České republice za dané kalendářní čtvrtletí. V případě, kdy podnikatel projeví zájem o uzavření smlouvy o sdruženém plnění s autorizovanou obalovou společností, je tato povinna s ním smlouvu uzavřít, a to pro všechny obaly uváděné určitým podnikatelem na náš trh. Po uzavření smlouvy je pak podnikatel povinen pravidelně sdělovat autorizované obalové společnosti množství obalů uvedených v daném kalendářním období na náš trh a plnit další, především informační povinnosti, dané uzavřenou smlouvou o sdruženém plnění. S ohledem na možnou důvěrnost informací o množství uvedených obalů na český trh má pak autorizovaná obalová společnost vůči osobě, se kterou uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečném množství obalů uvedených na náš trh.

Filip Záděra

[Advokátní kancelář HOLEC, ZUSKA & Partneři](#)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)

- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 29.: Jednání za s.r.o. – jednatele](#)